

בס"ד ♦ שב"ק פרשת מקץ ♦ כח' כסלו תשע"ה ♦ עלון 127 – שנת שמיטה

העלון יצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

אחוות אחים

השמיטה מחזירה את מצב החיים לצורה המקורית היהודית, ודבר זה גורם להתגברות והתרחבות הקשר האלוקי לעמ"י. קשר זה הולך ומתגבר, במשך פרקי הזמן של שנות השמיטה, עד שמגיע היובל לאחר 7 שמיטות, שאז משפיעה הקדושה על כל העולם ולא רק על עמ"י!!

"הוא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי... מְרַגְלִים אַתֶּם" (בראשית מב, יד)

לאחר שאחי יוסף הגיעו למצרים ויוסף פגש אותם, אמרו לו האחים שבאו לשבור אוכל, ויוסף האשים אותם כי הם מרגלים. לאחר מכן הם סיפרו לו שהם אחים בני אב אחד, ואז אמר להם יוסף "הוא אשר דיברתי... מרגלים אתם", כלומר, כביכול דבריכם מהווים הוכחה לדברי ואכן אתם מרגלים. וקשה, מדוע העובדה שהם אחים בני אב אחד מוכיחה בצורה טובה יותר שהם אכן מרגלים?

אפשר להסביר, שזאת מפני שריגול הוא דבר מסוכן מאד לגבי המרגלים, כי אפשר שאחד מבני החבורה יבגוד ויגלה את עניינם ואז הם צפויים כולם למיתה. לכן אם המרגלים הם קבוצת אחים נאמנים בני אב אחד הם יותר בטוחים שאף אחד לא יבגוד, כי אח לא יבגוד באחיו וימסרהו למיתה. משום כך כשאמרו כולנו בני אב אחד אנחנו, אמר יוסף שעכשיו הוא בטוח יותר שהם מרגלים, כי לחבורה כזו קל יותר לעסוק בריגול לאור העובדה שהם בוטחים יותר איש באחיו ורחוקים מסכנת בגידה.

ואילו האחים התכוונו בדיוק למסקנה ההפוכה, באמרם שהם אחים בני אב אחד. האחים רצו לרמוז בזה, שלא יתכן שהם מרגלים, כי כולם בני אב אחד, ולא יתכן שאב ישלח את כל בניו למשימה כל כך מסוכנת, שאינו בטוח אם ישארו אחריה בחיים אם לאו. בניגוד למה שציפו פירש יוסף את דבריהם לחובתם, שדווקא למשלחת זו מתאימה משימת הריגול כפי שבארנו.

יוסף הצליח לגרום לאחיו לחשוב על היחס המיוחד שיש בין אחים. בזכותו שמו לב לדאגה ולאחריות שקשר כזה מחייב. גם אנחנו צריכים שיהיה לנו קשר כזה עם בני משפחתנו בפרט, ועם אחינו כל בית ישראל בכלל.

למשפחת כיתה יא/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יא/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

מעשה שהיה

"גידול כרמי היין הוא אחד הנושאים היותר חשובים בשביעית. בשמיטה קודמת, מספר הרב אפרתי, חל מהפך חיובי בתחום זה: הוקם 'אוצר בית דין' ליין, בראשותו של הגאון רבי נסים קרליץ שליט"א. זה היה צעד שהציבור שלנו כמובן בירך עליו בהתלהבות, אבל לחקלאים זה עשה קצת 'חיים קשים', כיוון שהרב קרליץ הורה הלכה, שבכל המשקים השייכים לאוצר בית הדין, הזמירה בכרמי היין תיעשה לפני ראש השנה! תגובת המשקים הייתה, איך לא, "נעשה ונשמע...". 'ואני מעיד', אומר הרב בהתלהבות, 'שקבלת ההוראה הייתה כרוכה במסירות נפש!' כשמנהל אגף המטעים דאז שמע על כך, הוא זימן אליו את ראשי 'המכון ללימודי מצוות התלויות בארץ' והזהיר אותם כי התוצאות תהיינה חמורות ביותר. אנשי המכון לא התרגשו: 'קיבלנו עלינו את הכרעת הרב קרליץ', השיבו לו. האגרונום, ככורם בעצמו, וכמי שליווה את משקי היין שלנו הרבה שנים, חרק שיניים. 'אתם נושאים באחריות לקבורת הענף', צעק.

מה היה הסוף? הסוף היה טוב, אומר הרב אפרתי, כמו בכל הדיווחים על נסי השמיטה. אנחנו, את תפקידנו מילאנו באמונה, כדי לספק פתרונות מקסימליים לבעיה. והתוצאות? הלא הן ידועות לכל מי שנכח בשמיטה הקודמת: אוצר בית דין חילק שני מיליון בקבוקי יין במחירי עלות, וכל הציבור נהנה מכך. ובחסידי ה' לא היה חורבן בכרמים: רוב הגפנים חזרו למצב רגיל כבר בשנה שלאחר מכן".

שו"ת דבר השמיטה

שאלה:

התקשרו אלי ממרפאת שיניים ודרשו ממני לשלם חוב שלטענתם נותר. אני לא זוכרת שאני חייבת להם משהו, ובעיקר- החוב הוא מלפני 3 שנים! שאלתי למה נזכרו רק כעת לדרוש אותו והפקידה ענתה לי שהיא לא מזמן נכנסה לעבוד שם, עשתה בדיקה במחשב ואז ראתה את זה. שאלתי היא האם עלי לשלם חוב זה למרות שאינני זוכרת ולמרות השנים שחלפו? נ.ב. היום לצערינו ישנן דרכים שונות ומקוריות לעשוק בן אדם, במיוחד ע"י כרטיסי אשראי וכד' תשובת הרב:

לכאורה המרפאה טוענת טענת ברי (וודאית) ואת טוענת שמא (אולי). ולכן עלייך לשלם.

הרי ישנו עניין של שמיטת כספים. המרפאה בוודאות לא עשתה פרוזבול (!) - זהו רופא פרטי יחיד שעובד עם מזכירה בלבד והוא אינו שומר תורה ומצוות. האם אני עדיין צריכה לשלם?

תשובה:

לא מדובר בהלוואה, שכר פועל אינו נשמט בשמיטה.

הרה"ג דב ליאור

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד

יו"ל ע"י כיתה יא/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות